

Skidtävlingar

Pojkar u 16 år

1) Lars Lillkåla

Pojkar u 14år

1) Per Lillkåla 2) Peter Nyman

Pojkar u 12 år

2) Gustav Raak

Pojkar u 10 år

2) S-O Nyman

(Öb 29.01 -63)

Födelsedag

Sextio år fyller i morgon verkställande direktören Martin Slotte, Helsingfors.

Han är född i Nedervetil, blev student från Sv. Samskolan i Kristinestad, avlade diplomekonomexamen vid Sv. Handelshögskolan i Helsingfors 1926 och studerade senare vid City of London College.

Dir. Slotte har varit skeppningschef hos Paperipuu Oy i Helsingfors åren 1926 - 1932, bokföringschef och prokurist hos Oy Procope Ab i Viborg 1932 -1938 och samtidigt även prokurist hos Oy Waldhof Ab, kontorschef hos Bomullsfabrikernas Försäljningskontor i Tammerfors 1938 - 1947och merkantil direktör vid Viiala Oy i Viiala 1947 - 1954. Han grundade år Plycompany Oy och år 1955 som en delägare i Oy Kasalbit Ab och är fortfarande verkställande direktör och direktionsordförande för detta bolag. Han verkar även som ombudsman för en del fanerfabriker vid deras export till USA.

Direktör Slotte har tillhört Viiala Oy:s direktion under åren 1941 -1954 och 1957 -1962 och har även i flera års tid varit styrelsemedlem i Ekonomiförbeningen Niord r.f. Han har företagit flera affärs- och studieresor till ett flertal europeiska länder samt till U.S.A.

(Öb 16.02 -63)

Skolskidning

Pojkar u 16 år

1) Lars Lillkåla 4) Tarmo Raikula 5) Sune Högnäs

Pojkar u 14 år

1) Per Lillkåla 2) Peter Nyman

Pojkar u 12 år

3) Gustav Raak 6) Clas-Göran Brännkärr

Pojkar u 10 år

4) Clas-Eirik Slotte

Flickor ö 13 år

2) Eivor Lillkåla

Flickor u 13 år

2) Lisen Sjölund

Flickor u 10 år

5) Kerstin Sandbacka

Lag, gossar

2) Åbacka

(Öb 27.02 -63)

Födelsedag

Sjuttio år fyller i dag Fride Sandbacka i Nedervetil.

Fride Sandbacka är den sista i brödrakvartetten Sandbacka. Han hade i likhet med bröderna intresse för garvning och var även delägare i Gamlakarleby Kromläderfabrik. Men eftersom de äldre bröderna lämnade hemgården ansåg han som sin plikt att stanna hemma och överta hemgårdens skötsel. Intresset för garvning har han bibehållit genom åren. Han byggde ett eget garveri som han drev jämsides med jordbruket. I yngre år tillhörde herr Sandbacka kommunalfullmäktige i Nedervetil och styrelsen för Nedervetil andelsmejeri.

Fride Sandbacka hör till de människor som begåvats med ett förnöjsamt sinne och anspråkslöshet. Han tillhör dem som kan njuta av verklig arbetsglädje. Vidare är han känd för sitt vänsälla väsen och sin stora hjälpsamhet, vilket är ett uttryck för hans kristna livssyn.

(Öb 10.04 -63)

Friidrott

100 m

4) Ossian Wassborr

Diskus

2) Leif Lerbacka

Längd

3) Ossian Wassborr

400 m

5) Ossian Wassborr

Juniorer u 11 år

60 m

2) Ejvind Junell

Längd

1) Ejvind Junell 3) Stig-Ole Nyman

Kula

2) Ejvind Junell

Juniorer u 13 år

60 m

1) Peter Nyman 3) Per Lillkåla

Kula

2) Per Lillkåla 3) Peter Nyman

Längd

1) Peter Nyman 2) Per Lillkåla

Juniorer u 15 år

60 m

1) Jonny Hansell

Kula

1) Jonny Hansell

Längd

1) Jonny Hansell

(Öb 11.06 -63)

Tomatodling stoppade flykt från hembygden

Tomatodlingen har blivit en allt vanligare binäring för jordbrukarna i Nedervetil. Det finns över 100 växthus i Nedervetil och flera byggs för varje år. Hittills har avsättningen varit tryggad och det verkar nästan som om det vore lättare att sälja tomaterna än tidigare då det fanns färre odlare.

Fortsätter växthusbyggandet i samma takt som hittills dröjer det inte länge innan man kan tävla med Närpes om att vara den växthusrikaste kommunen i länet. Men så är det inte heller

så stor risk att frosten skall hinna skörda först när man har odlingen under glas, framhåller man. De senaste åren har det alltid varit frosten som varit den snabbaste husbärgaren ute på åkrarna.

Till den som först började med tomatodlingen i Nedervetil hör Levi Högnäs på Pelo. Redan för 15 år sedan startade han i smått men har senare genom nyskiftet blivit tvungen att flytta, byggt nya växthus och har nu över 700 kvadratmeter under glas. Det betyder att han i sina hus kan plantera ut ca 3.500 plantor.

Levi Högnäs hör som sagt till dem som genom nyskiftet blivit tvungen att flytta från den gamla bopplatsen på Pelo något längre bort. Där har han byggt inte enbart nya växthus utan även nytt boningshus samt nya ekonomiebyggnader.

- Nyskiftet känns nog betungande på ett sätt och det var nog en tid då jag var starkt betänkt på att lämna allt i Nedervetil och flytta söderut. Det gick en tid lätt att få jord i södra Finland och dyr var den inte heller, berättar han.

- Men - tillägger han - hur det än var så ville jag ändå inte skiljas från hembygden och sedan vi har byggt upp allt och har det i ordning tänker vi absolut inte flytta bort.

Växthusen fordrar arbete

- Ingen skall tro att man får pengar till skänks genom att vara tomatodlare. Man får nog arbeta för varje penny ty tomaterna fordrar en noggrann skötsel om odlingen skall bli lönande. Men efter 15 års arbete har man lite erfarenhet och börjar kunna det mesta.

- Vi odlar Zeelandia tomater, en sort vi funnit går bra i kallhus, men det får inte tolkas så att det inte kan komma missväxt också i ett växthus. Vi har endast ett värmehus där vi kan driva upp plantor de andra husen står kalla under vintern. Solen måste få värma upp jorden i växthusen innan vi kan plantera några plantor i dem.

- I år har jag tänkt få tidigare skörd än vanligt och planterade ut plantorna ganska tidigt. I värmehuset hade dock plantorna blivit något för långa vilket gjorde att jag planterade dem djupare än normalt. Nu var tjälen kvar i jorden under plantorna och detta försenade utvecklingen ganska mycket och det är först under de senaste veckorna som de verkligen vuxit till sig. Nu har varje planta frukter och fortsätter det här gynnsamma vädret så kan jag skörda de första tomaterna i slutet av månaden.

- Mellan 5.000 och 10.000 kilo borde det komma ur mina växthus allt är beroende på hur sommaren blir och ur man lyckas undgå växtsjukdomar och skadeinsekter. Ty inte ens i växthus kan man undgå missväxt ifall bobborna sätter in.

Försäljningen fint ordnad

-Numera har vi det fint ordnad med försäljningen. Förr fick man själv kуска runt till stadens affärer och bjuda ut tomaterna men nu kommer partifirmorna ut och samlar ihop tomaterna direkt från odlaren. Vi här säljer till Kesko men även handelslaget köper upp och många säljer till dem.

- Vi måste köpa lådor att packa i och dylika lådor tillverkas här i Nedervetil och är relativt billiga. I dessa packar vi in då våra tomater och varje odlare har sitt nummer på lådan, detta för att man skall få reda på vem som är leverantör ifall det skulle finnas något att klandra på. Det måste sålunda vara absolut felfri vara som saluförs.

Jag har ungefär 13 hektar jord, allt i ett fält genom nyskiftet, och kan inte klaga på att jorden ligger olägligt till, ty gården står ungefär på mitten av fältet. Men ändå anser jag nog jordbruket vara rätt så vanskligt här. De senaste åren har gett en relativt dålig skörd och sämst var den i höstas då nästan hela skörden frös bort.

- Många har lämnat sina jordtorvor och emigrerat till Sverige. Det är ju så att var och en tänker närmast på sin egen plånbok och eftersom de fann det alltför vanskligt att leva på vad jorden gav i Nedervetil sökte de sig bättre arbete på annat håll och det blev Sverige är väl ganska naturligt.

Det är åtta år sedan vi flyttade ut men bara två år sedan jorden skiftades. Ladorna är dålig på hela skiftet och jag får lov att bygga nya så att arbete har jag nog mer än jag hinner med. Men jag har två halv vuxna söner och de börjar småningom hjälpa till med en del.

- Och vad som är viktigast jag trivs med jordbruksarbetet och tomatodlingen och skulle inte kunna tänka mig bli instängd i en fabrik eller på ett liknande ställe. Jag vill leva ett fritt liv och det får jag som bonde och tomatodlare, slutar herr Högnäs
(Öb 12.06 -63)

Friddrott KV: tävlingar

Spjut

7) Leif Lerbacka
(Öb 18.06 -63)

Friddrott TUS-Myran

Höjd

6) Ossian Wassborr
1500 m

6) Lars Lillkåla

Längd

3) Boris Wassborr
(Öb 21.06 -63)

Friddrott Essse IK - IK Myran

1500 m

5) Lars Lillkåla
(Öb 28.06 -63)

Friddrott SFIM

Spjut

3) Leif Lerbacka
(Öb 09.07 -63)

Friddrott DM

Spjut

3) Leif Lerbacka
(Öb 16.07 -63)

Friddrott Juniortävling

Pojkar u 13 år

60 m

2) Peter Nyman

Längd

2) Peter Nyman

Kula

3) Peter Nyman

Pojkar u 15 år

60 m

2) Sune Högnäs 3) Jonny Hansell

Längd

1) Sune Högnäs 2) Jonny Hansell

Kula

2) Jonny Hansell

Pojkar u 17 år

Längd

2) Lars Lillkåla

Kula

2) Lars Lillkåla

(Öb 09.08 -63)

Friddrott dt-tävling

Kula

3) Leif Lerbacka

Spjut

1) Leif Lerbacka

Pojkar u 17 år

300 m

3) Ossian Wassborr

Kula

2) Ossian Wassborr

(Öb 09.08 -63)

Friddrott Juniortävling

Pojkar u 11 år

Kula

2) Ejvind Junell

Pojkar u 13 år

60 m

1) Peter Nyman

Längd

1) Peter Nyman

Pojkar u 15 år

60 m

2) Sune Högnäs

Längd

1) Sune Högnäs 3) Jonny Hansell

Kula

1) Jonny Hansell 2) Sune Högnäs

(Öb 21.08 -63)

Friddrott Myran - Kronan

Pojkar u 11 år

Kula

3) Ejvind Junell

Pojkar u 13 år

Längd

2) Peter Nyman

Pojkar u 15 år

Längd

3) Jonny Hansell

Kula

3) Jonny Hansell

Pojkar u 17 år

100 m

3) Ossian Wassborr

Längd

2) Ossian Wassborr

Kula

2) Ossian Wassborr

(Öb 28.08 -63)

Friidrott dt-tävling

Kula

3) Leif Lerbacka

(Öb 05.09 -63)

Friidrott SFI-statistik

Spjut

5) Leif Lerbacka 60.03

(Öb 07.09 -63)

Friidrott Gamlakarlebytävling

Spjut

5) Leif Lerbacka

(Öb 24.09 -63)

Lantbruksklubbens avslutning

Pristagare

1) Carl-Otto Slotte 2) Ralf Sandbacka

(Öb 24.10 -63)

Sjukdom har inte brutit ner 9-personers Nedervetil-familj

Familjen Eino Raikula i Nedervetil har 9 barn, av vilka fem är minderåriga. Fadern har två gånger legat på Östanlid på grund av att han har fel i lungorna och får fortfarande vara rädd för att sjukdomen skall bryta upp på nytt. En av sönerna, Atos, är invalid och den 9-årige Jouko är också sjuklig.

Det har faktiskt inte varit lätt de gånger min make legat på sjukhus och man har fått försöka försörja sin stora familj, säger fru Siviä Raikula. Aatos som är invalid går nu statens yrkesskola i Leppäkoski. Han utbildar sig för att bli montör inom telefonbranschen. Skolan är 3-årig och han har gått där i 2 år nu. När han var 8 år opererades han för första gången. Vi har besökt läkare efter läkare men ingen av dem kunde fastställa vad det var för fel på honom. Till slut kom man underfund med två ryggkotor var så mjuka att de måste förstärkas på något sätt, berättar fru Siviä och tillägger att det är så svårt att komma ihåg de exakta medicinska termerna för sonens sjukdom. Under skoltiden fick han tidvis gå helt gipsad. Efter det han opererats har han legat ett par gånger på sjukhus, men nu skall det säkert gå bra för honom när han blir färdigutbildad och får ett fint arbete som passar honom.

Eino Raikula har legat två gånger på sanatorium och måste fortfarande ta det försiktigt, man vet aldrig när sjukdomen bryter ut igen.

Nyligen fick vi vårt efterlängtade nya hus färdigt, vi flyttade in i slutet av oktober, berättar Eino Raikula -I två år har vi väntat på att få ett lån, men när det inte hördes av beslöt vi att bygga ändå, på något sätt ska vi väl klara av det. Kanske vi äntligen får lånet nu till nyår, vi hoppas det i varje fall. Att anlita främmande arbetskraft skulle ha blivit alltför dyrt, så jag har själv fått försöka bygga enligt bästa förmåga. Det har inte gått så snabbt som det borde ha gått, man måste hela tiden vara på vakt mot sjukdomen. Lite överansträngning och så blir det vistelse på sjukhus igen.

Tyvärr har jag inga möjligheter att ta ett fast arbete, utan vi får försöka leva på den sjukpension jag får, säger herr Raikula.

Vi är glada över att vi fick flytta in i ett eget modernt hus, säger fru Siviä. Där vi bodde förut fanns det bara ett litet kök och ett par sovrum på vinden och de utrymmena skulle räcka till nio personer. Det gick helt enkelt inte, utan vi beslöt att bygga ändå trots att vi inte erhållit något lån. Fyra av de minderåriga barnen går i skola, det är Reijo, 7 år, Marit, 11 år och Jouko 9 år.

Jouko är inte fullt frisk han heller. Pojken växer inte, säger hans far bekymrat. Han har legat 2 månader på sjukhus i Uleåborg för operation av halskörtlarna. En läkare från Invalidstiftelsen var på besök på det sjukhus Jouko låg, såg genast att det var något allvarligt fel på honom. Att han inte växte i den takt som är naturligt för en 9-åring. Den här läkaren sa till om att han med det snaraste borde resa ner till Invalidstiftelsens sjukhus i Helsingfors för att undersökas. Efter julen ska jag resa ner med pojken och låta undersöka honom, säger herr Raikula. Vi får hoppas att det går bra.

Familjen Raikula har ett litet jordbruk med två kor också, annars kulle det inte gå säger Eino Raikula. Inkomsten från jordbruket är inte så stor, men det är alltid något.

Bara Eino får vara frisk i framtiden och om vi får det efterlängtade lånet ska vi väl klara oss på något sätt, säger fru Siviä. De äldsta barnen hjälper ju till så gott de kan och vi åtminstone ett ordentligt hus att bo i. Ett riktigt hem

(Öb 03.12 -63)

Martin Ahlskog folktingskandidat

Till kandidat vid folktingsfullmäktige den 15 och 16 mars valdes i går vid ett möte för Nedervetil kommun kommunalstyrelseordföranden Martin Ahlskog.

Ahlskog var även med i folktingsfullmäktige under senaste period.

(Öb11.01 -64)

Folktingsvalet

Martin framhåller åter å sin sida att trots att olika partier är representerade i folktinget märks det ganska litet av partipolitiken. Det är de svenska frågorna som är det centrala och partipolitiskt gruff förkommer inte.

- För det betyder inte att åsikterna alltid skulle vara enartade. Det är klart att vänstern och de borgerliga ibland har olika uppfattningar men i stort kan man säga att inom folktinget kan de olika partierna enas om de stora svenska frågorna. Det är svenskarnas intressen som är huvudtemat, inte till vilken politisk fälla man hör, säger Martin Ahlskog.

- Men vi har ofta haft anledning att beklaga att arbetargrupperna inte varit tillräckligt starkt representerade. Vänstern borde mera aktivt gå med i arbetet inom folktinget, det skulle befrämja arbetet väsentligt.

(Öb 16.01 -64)

Backhoppning och skidlöpning

Backe u 16 år

4) Kari Taivassalo 6) Peter Nyman

Skidor juniorer u 18 år

1) Lars Lillkåla
(Öb 18.02 -64)

Skidtävling vid Åbacka skola

Pojkar u 13 år

1) Clas-Göran Brännkärr 2) Ejvind Junell 3) Teuvo Långsved

Pojkar u 11 år

1) Clas-Eirik Slotte 2) Stig-Ole Nyman 3) Ralf Ahlskog 4) Jouko Raikula

Pojkar u 9 år

1) Erland Slotte o. Keijo Långsved 3) Reijo Raikula 4) Kennet Forsell 5) Tor-Erik Lillsebbas 6) Stefan Sandbacka

Flickor u 13 år

1) Marit Raikula

Flickor u 11 år

1) Kerstin Sandbacka 2) Runa Slotte 3) Carola Åbacka 4) Monica Slotte 5) Siw Högnäs 6) Eivor Store

Flickor u 9 år

1) Ann-Mari Forsell 2) Solveig Slotte
(Öb 22.02 -64)

Skidtävling, Köugarberget

Pojkar u 18 år

1) Lars Lillkåla
(Öb 25.02 -64)

Skidtävling DM-juniorer

B-juniorer

4) Lars Lillkåla
(Öb 29.02 -64)

Folktingsvalet

Svenska jorden, enhetligt län

Med anledning av Eder fråga om vilken uppgift undertecknad anser vara den mest aktuella för folktinget, Får jag härmed i korthet framföra några synpunkter.

Enligt min åsikt kan folktingets uppgifter fördelas på flera huvudpunkter, av vilka jag anser kampen för den finlandssvenska befolkningens grundlagsenliga rättigheter tillgodoseende och bevarande vara den viktigaste, därnäst frågor av ekonomisk natur, speciellt sådana som är aktuella just för den svenskspråkiga befolkningens utkomst och trivsel och varigenom emigrationen från svenskbygderna skulle få att stagnera.

Till denna kategori kan man också räkna den alltid aktuella frågan om den svenska jordens bevarande inom den egna folkgruppen, vidare kulturella - och ungdomsproblem, ungdomens yrkesutbildning, m.m., alla dessa aktuella frågor som jag anser vara av största betydelse för den finlandssvenska befolkningens fortbestånd.

Detta var de, enligt min åsikt, de viktigaste uppgifterna att bevaka vad som sedan blir den mest aktuella skulle jag helst lämna obesvarad, men eftersom man som uppställd kandidat känner en förpliktelse att avge ett svar, skulle jag försöka tippa; det kan för oss österbottningars del bli frågan om en eventuell ny länsindelning, en fråga av oerhörd vikt och där jag förutsätter vi i så fall kommer att få folktingets enhälliga stöd i våra strävanden.

(Öb 12.03 -64)

Martin Ahlskog

Skolskidning

Pojkar u 15 år

2) Per Lillkåla 3) Peter Nyman 4) Kari Taivassalo 11) Leif Slotte

Pojkar u 13 år

1) Gustav Raak 3) Clas-Göran Brännkärr 5) Ejvind Junell

Pojkar u 11 år

1) Clas-Eirik Slotte 7) Ralf Ahlskog 10) Stig-Ole Nyman 13) Jouko Raikula

Pojkar u 9 år

4) Erland Slotte 6) Kenneth Ånäs 8) Reijo Raikula 9) Karl-Erik Nyberg 13) Dennis Forsell
14) Tor-Erik Lillsebbas

Pojkar u 16 år

1) Tarmo Raikula o. Sune Högnäs

Flickor u 15 år

3) Mona Hansén

Flickor u 13 år

1) Lisen Sjölund 3) Marit Raikula 5) Gun-Maj Åbacka 6) Gunborg Storbacka 7) Carola Åbacka 8) Vivan Lillkåla

Flickor u 11 år

2) Kerstin Sandbacka 6) Runa Slotte 7) Monica Slotte

Flickor u 9 år

1) Ulrika Hongell 2) Solveig Slotte 3) Ann-Mari Forsell

Lag, pojkar

1) Åbacka

Lag, flickor

2) Åbacka

(Öb 12.03 -64)

Skidtävling i Viitavesi

Pojkar u 12 år

1) Ejvind Junell

(Öb 26.03 -64)

Kokontroll

De bästa beättningarna

Martin Ahlskog

9 kor 4621 kilo mjölk, 208 kilo smörfett och 4,5 % fett.

(Öb 12.04 -64)

Dödsfall

På måndagskvällen avled kommerserådet Matts Alexander Slotte hastigt i sitt hem i Gamlakarleby i en ålder av 83 år.

Med kommerserådet Slotte har en av stadens och hela Karlebynejdens mest framgångsrika affärs- och industriman gått ur tiden. Med kommerserådet Slotte har en hederlig, rättskaffens och hjälpsam människa, en anspråkslös och enkel person, som aldrig förlorade sin särart och sin personlighet fått hembud. Och utöver det har en uppskattad och aktad huvudman för en stor och vittförgrenad släkt gått över gränsen till det okända.

Kommerserådet Slotte föddes på Hassis i Karleby. Han gick i folkskola i Såka då hembyn på den tiden saknade skola. Som tjuugoåring flyttade han med sina föräldrar till Slotte i Nedervetil, vilken kommun från sekelskiftet varit kommerserådet Slottes andra hemkommun.

Vid sidan av hemmanet och jordbruket drev kommerserådet Slotte far ett garveri och en läderfabrik i Nedervetil och här fick kommerserådet Slotte lära sig grunderna i den bransch, nämligen läder- och skinnindustrin, som sedermera blev hans bana och i vilken han småningom blev en verklig expert.

Redan år 1904 startade kommerserådet Slotte tillsammans med en annan nedervetilbo, K. J. Gustafsson, en sko- och läderfabrik i Gamlakarleby under firma Slotte & Gustafsson, men senare ombildades företaget och fick då namnet M. A. Slotte & Co. Affären växte snart ut och filialer öppnades på olika orter runt om i landet och fortfarande är många av dem livskraftiga företag fast kriget for av med ett varav dem, nämligen i Sordavala och Värtsila.

Kommerserådet Slotte hann under sitt långa liv vara med och starta betydande företag i skinn- och läderbranschen runt om i landet och var och var aktieägare och förgrundsgestalt i de flesta av dem. Vi kan nämna Ull- och Skinnkompaniet och Gamlakarleby Kromläderfabrik i hemstaden. Epilä Kromläderfabrik och Tamperen Kenkäteollisuus i Tammerfors och Finska Pälsfabriken i Tavastehus bland många andra.

Kommerserådet Slotte blev för övrigt kommerseråd år 1949, har trots sina framgångar som affärs- och industriman ständigt bevarat kontakten med sitt ursprung och sin hembygd. Hans hemman i Nedervetil var ett mönster och han var aldrig för fin att delta i arbetena på gården. Inte heller såg han ner på någon. Han rörde sig bland odalmännen som en av dem och i sin affär i staden slog han sig gärna ner bredvid någon kund och tände sin krokiga pipa och pratade bort en stund. Han var öppen och rättfram och försökte aldrig vara någon annan än det han var och därför tillvann han sig ett förtroende och en aktning som inte är unnad var man.

Många är gåvor och de donationer som kommerserådet Slotte har gjort till skolor och föreningar i sin hemkommun, men ändå fler är kanske de gåvor, som kommerserådet Slotte gav i det tysta. De talade bättre än många vackert formade ord om storheten hos givaren.

Kommerserådet Slotte sörjes närmast av maka, barn, barnbarn samt av en stor skara släktingar.

(Öb 29.04 -64)

Friidrott, Halltävling i Gamlakarleby

50 m

1) Bo Aurén

Längd

3) Bo Aurén

(Öb 01.05 -64)

M. A. Slotte vigd till sista vilan

Kommerserådet M. A. Slotte jordfästes i går i Nedervetil kyrka. Kyrkan var vackert dekorerad med vita kallor och liljor, som lyste bländande i vårsolens sken. Levande ljus bidrog ytterligare att höja stämningen i helgedomen.

Jordfästningen inleddes med orgelmusik av kantor Ragnar Thylin, Efter psalmen "Närmare Gud till dig" steg prosten Georg Malmsten fram till griften. I sitt tal som hade en personlig prägel, gick han ut från orden "Bliv kvar hos oss ty det lider mot afton och dagens slut nalkas".

Sedan de tre skovlarna mull fallit sjöng Gudrun Gustafsson solo till orgelackompanjemang av kantor Thylin.

En sällsynt rik blomsterhyllning vidtog. Efter det att de närmaste anhöriga hade nedlagt sina kransar var det olika firmors och sammanslutningar tur att hylla den bortgångna.

Direktör Lars Sandbacka från Tammerfors talade uppskattade ord när Finska Pälsfabriken och Hud- och Skinnkompaniets lades ner. Personalen vid firman M. A. Slotte & Co

uppvaktade därefter sin bortgångna, avhållna chef med en krans liksom Joensuun Vuota- ja Nahka.

Vidare uppvaktade Hyvingen Kenkätehdas, Handelgillet i Gamlakarleby, Herrfors Ab och Raudaskylän kristillinen kansanopisto. För kansanopisto talade inspektör Mikko Ylitalo. Svenska Österbottens hästvännars förenings krans nedlades varefter Nedervetil kommun uppvaktade. Det var kommunalordföranden Fredrik Tast som formade avskedsorden till en av kommunens största söner.

Efter en avslutningspsalm bars kistan till familjegraven invid kyrkan. En hembygdens storman har vänt åter hem efter ett långt och välutfört livsverk.

Efter gravläggningen samlades man i den avlidnes hem på Slotte där de till ett hundratal uppgående hyllningsadresserna upplästes av sonsonen Ralf Slotte.

Till sist samlades släkt och vänner till avskedsmiddag på Sällskapsklubben i Gamlakarleby. (Öb 06.05 -64)

Friidrott, IK Myrans serietävling

100 m

2) Ossian Wassborr 3) Bertel Wassborr

Kula

3) Lars Lerbacka

Längd

2) Ossian Wassborr 3) Bertel Wassborr

(Öb 06.06 -64)

Friidrott Myran - GIF

100 m

4) Bo Aurén 6) Ossian Wassborr

Längd

2) Bo Aurén 4) Ossian Wassborr 6) Bertel Wassborr

Pojkar u 17 år

Kula

2) Lars Lillkåla 5) Jonny Hansell

Längd

6) Sune Högnäs

(Öb 13.06 -64)

Friidrott, Juniortävling

Pojkar u 11 år

Längd

2) Clas-Eirik Slotte

Kula

3) Erland Slotte

Pojkar u 13 år

60 m

3) Gustav Raak

Kula

1) Gustav Raak

Pojkar u 17 år

100 m

3) Peter Nyman

(Öb 26.06 -64)

Pigg nittiåring i Pelo ungarl i dubbel mått

- Jag är ungarl jag, riktigt på två sätt. Dels fyller jag ju bara nitti år i dag och dels är jag ungarl. Och att jag är ungarl, beror väl närmast på att inte flickorna räckte till för mj. Min bror där borta i gungstolen till exempel är andra gången gift så undra på att inte flickorna räckte till för mig, säger Hansas Kalle på Pelo i Nedervetil, som i går fyllde nitti år.

Åldringen ler där han sitter med kaffekoppen i handen i soffhörnet och ser lite illmarigt på sin 87-åriga bror i gungstolen tvärsöver stugan. Han är vid god vigör - Karl Hansén - trots sina nittio år och följer med intresse med allt som sker och händer på gården och ute i världen.

- Nå, Krusse har kommit till Norge, konstaterar han.

- Få se om det blir samma liv omkring honom där som det var i Sverige. - Han är riktigt duktig och säkert en klok man dendär Krusse. Han tycks kunna hålla tal oförberett hur ofta som helst och var som helst, vilka inte alla stormän kan.

- Jag har som bygdemålsberättare själv varit tvungen att berätta historier i större sammanhang så jag vet att det inte är så lätt, säger Hansas-Kalle, som har fått två böcker med byrallor utgivna på Frams förlag i tiden. - Jag minns hur nervös jag var då jag med ÖSP:are en gång besökte Bureå i närheten av Skellefteå och blev tvungen att berätta byrallor. - Men så kom jag att tänka att jag ju bara har människor framför mig och då gick det bra. När fru Stenman skötte radion i Gamlakarleby måste jag ofta uppträda och fru Stenman tvang mig alltid att tala fritt. Jag vande mig snart och hann i allmänhet lära mig historien utantill redan medan jag funderade på den eller skrev den, berättar Kalle.

Hur det kom sig att jag blev bygdemålsskribent? Jo, det var så att jag en söndag blev ensam hemma då de andra gick i kyrkan och då jag hatar överksamhet - jag hugger ved varje dag ännu - så beslöt jag att börja skriva ner en byrallo och gjorde det också. Jag minns ännu att jag kallade den "Lillabbas och Peplolenas frieri och djäsbo". Sedan det blev det många byrallor, hela två små böcker, och den sista tror jag kallade "Sverigesreiso".

- Doktor Knape var den som fick mig att skriva och som uppmuntrade mig var gång vi träffades, och genom rektor Klockars i Kronoby blev byrallorna utgivna på Frams förlag. Nu finns mina byrallor inte mera i bokhandlarna och själv har jag inte ett enda exemplar, men en ny utgåva kommer kanske snart. Mina sista exemplar tog nämligen rektor Herrgård i Helsingfors hand om nyligen och sade att han skulle föröka få byrallorna tryckta i ett band, så kanske jag får en ny upplaga av mina byrallor snart, berättar den pigge och klartänkta byralloskrivaren.

- Nog har tiderna förändrats under årtiondens lopp. När jag och min bror byggde den här stugan för sjuttio år sedan så minns jag att den kostade 500 mark. Och pengarna fick vi ihop så att min farbror och jag snickrade byråer och for och sålde dem till marknaderna i Kalajoki och Brahestad. Byråerna, var lika den som står i knuten, men var inte så fint utsirade. - De dugde bra år finnarna, konstaterar nittiåringen med ett brett leende.

- Farbror Kalles mor var finsk och hemma från Kelviå och själv var han storkusin med kommerserådet Tikanoja i Vasa, kommenterar en av brorsönerna.

(Öb 03.07 -64)

Friidrott, DM

Spjut

1) Leif Lerbacka

(Öb 05.08 -64)

Höbärgning

I lördags satte man igång med höbärgningen i Nedervetil hos Fride Gustafsson på Pelo. Särskilt bra höväxt är det inte heller på Pelo, ganska kort växt och lite klöver. Här torkar de höet på marken och kör det direkt in i ladorna, vilket sparar mycket arbete.

(Öb 15.07 -64)

Friidrott SFIM

Spjut

4) L. Lerbacka

(Öb 26.07 -64)

Friidrott, juniortävling

Pojkar u 11 år

60 m

3) Clas-Erik Slotte

Längd

3) Clas-Erik Slotte

Pojkar u 13 år

Kula

3) Gustav Raak

(Öb 06.08 -64)

Friidrott, juniortävling

Pojkar u 11 år

60 m

3) Clas-Erik Slotte

Längd

3) Clas-Erik Slotte

Kula

3) Erland Slotte

Serieresultat

3) Clas-Eirik Slotte 5) Erland Slotte

Pojkar u 13 år

60 m

3) Gusav Raak

Längd

3) Gustav Raak

Kula

2) Gustav Raak

Serieresultat

3) Gustav Raak

Pojkar u 15 år

Serieresultat

4) Peter Nyman 5) Per Lillkåla

(Öb 09.08 -64)

Friidrott, GIF:s nationella

Spjut

2) Leif Lerbacka

(Öb 19.08 -64)

Skördeutsikter

- Vi väntar nog ett normalt år, säger Leif Lerbacka i Nedervetil. Kornet visar sig vara normalt och havren kan ha blivit en aning frostskadad men vi ligger ganska bra i lä och därför har frosten inte kunnat göra någon skada på varken åt potatisen eller havren.

- Rotfrukter har vi inte och skörden skall inledas så fort vädret blir så att vi kan börja. Det finns de som redan inlett den men någon brådska är det inte ännu.

(Öb 27.08 -64)

Skoltävling

Pojkar u 13 år

Längd

3) Clas-Göran Brännkärr

Pojkar u 11 år

Längd

3) Clas-Eirik Slotte

(Öb 12.09 -64)

En verklig jätteknöl i Nedervetil

Från Nedervetil kommer det nära på uppskakande meddelandet att fru Alli Raak i Sjöbacka hittat en verklig jätteknöl på 950 gram! Det är givetvis fråga om en potatis, men en saftig bjässe är det i vilket fall som helst.

(Öb 02.10 -64)

Friidrott SFI-statistik

Spjut

8) Leif Lerbacka 62.63

(Öb 09.10 -64)

Tung caterpillarbjässe lämplig skogskultivator

Att kultivera våra kalytor för sådd har länge varit ett problem för oss skogsägare. Ett väldigt steg framåt i den riktningen kom vi genom traktorkultivatoren, men inte ens den tillfredställde oss. Vi var hela tiden på jakt efter en ännu effektivare kultivator eller en metod, som skulle göra arbetet lättare och samtidigt billigare. Nu tror jag vi har kommit ett långt steg framåt genom användandet av en caterpillar som skogskultivator, omtalar jordbrukaren Åke Storbacka i Nedervetil för Öb.

Det var egentligen skogstekniker Bertel Slotte som kom på idén. Metoden har nu avprovats på några ställen och har visat sig visa ganska högt ställda krav. Caterpillarn gör ett bra arbete och ger en bättre grund för frö och plantor.

Jag har inte ännu praktiserat metoden på mina egna kalytor, men jag fungerade som övervakare då en kalyta på omkring 30 hektar skogsmark för en tid sedan kultiverades här och erfor då att caterpillarkultivatoren inte bara utförde arbetet snabbt utan också gav ett gott resultat vad grogrunden beträffar. Därför kommer jag liksom min granne att nästa vår kultivera kalytorna på samma sätt.

Hela den 30 hektar stora området som bearbetades blev effektivt kultiverat på den rekordkorta tiden av drygt tre dagar. Det betyder att caterpillarn kultiverade 7,5 hektar per dag för en kostnad omkring 1.500 mark, vilket gör ungefär 200 mark per hektar. Kostnaden är närapå hälften lägre än den nuvarande kostnaden i dylika fall. Och räknar man med att resultatet är mycket bättre så råder det ingen tvekan om att inte caterpillarkultivatoren överträffar allt jag hittills sett.

En stor förmån ligger också i att caterpillarn kan ta sig frami i praktiskt taget vilken slags skogsmark som helst. Med sitt 3,2 breda, och med klor försedda schaktblad vänder den upp och luckrar upp marken effektivt och behöver inte göra många slag över en yta innan varje fläck har berörts och gjorts odlingsduglig. Till och spåren efter de breda larvfötterna bidrar till markberedningen på ett effektivt sätt. Speciellt har jag lagt märke till att marken runt stubbarna, kan utnyttjas på bästa tänkbara sätt. Caterpillarn har ju ingen som helst respekt för stubbarna utan föser dem undan obarmhärtigt och luckrar upp jorden runt dem. Summan av det hela blir att caterpillarn som skogskultivator överträffar allt vad jag hittills sett i den vägen. Fast det kan förefalla dyrt att anlita den så blir det ändå billigare och resultatet blir mångdubbelt bättre.

På det området det nu närmast är fråga om kan besåningen ske i vår och då kan man beräkna att det 30 hektar stora området fordrar ungefär 15 kilo tallfrön och lika många dagars såningsarbete så blir kostnaderna inte alls så stora. Skulle kultiveringen och sådden ha utförts manuellt så hade man fått räkna med en mycket lång arbetstid, cirka 15 till 20 dagsverken går nämligen åt per hektar mot åtta hektar per dag för caterpillaren. Det blir förstås lite dyrt för en enskild skogsägare att utföra kalytonas kultivering med caterpillarn speciellt därför att den måste transporteras lastbil ut till skiftet, men också denna olägenhet kan elimineras om skogsägarna slår sig samman och går in för en gemensam avverkningsplan och avverkar alla på en gång längs samma skogsväg. Därför hoppas jag att skogsägarna mera än tidigare börjar tänka kollektivt i detta fall och går in för avverkningsplan och samarbete för sina skogsarealer. Målet bör vara att alla i en by till exempel avverkar samtidigt på närliggande ytor. Det skulle vara ett stort steg framåt och skulle betyda minskade kostnader och bättre skogsvård för var och en.

Bildtext

Åke Storbacka i Nedervetil, som äger bortåt 180 hektar skog är en jordbrukare som förstår att ta vara på det gröna guldets. Han har nu varit i tillfälle att lägga sig in i en ny metod att kultivera kalytona i skogarna och talar i vidstående intervju om den nya metoden.

- En revolution har skett i skogarna under de senaste tio åren. Aldrig hade jag trott att traktorn skulle komma in i de djupa skogarna, men den kom. Aldrig har jag kunnat drömma om att caterpillarn skulle bli en faktor i skogsbruket, men nu är den det, säger han.

(Öb 29.10 -64)

Friidrott, ÖID-statistik

Längd

9) Boris Wassborr 643

(Öb 04.11 -64)

Friidrott, ÖID-statistik

Spjut

1) Leif Lerbacka 62.63

(Öb 06.11 -64)

Bilolycka

En Volvofarmarbil körde i går 8.20-tiden i det hala väglaget i diket på Pelostranden i Nedervetil. Bilen var på väg mot Gamlakarleby och började sladda. Först krossade bilen en mjölkställning mittemot Sylvi Rudnäs varefter den törnade mot en telefonstolpe, som knäcktes och hamnade till slut med hjulen i vädret i diket. I bilen var tvenne män, som båda blödde duktigt och fördes med tillkallad ambulans till Libeckska sjukhuset i Gamlakarleby för vård. Orsaken till olyckan torde få skrivas på halkan och troligen den höga fartens konto.

(Öb 21.11 -64)

Ovan förare hamnade i diket

På lördagskvällen inträffade i Pelo vägshål i Nedervetil en dikeskörning som uppstod genom att en personbil på väg från Gamlakarleby mot Vetil med hög fart och med en något ovan vid ratten vid möte med en buss inte kunde hålla sin vagn i styr och i stället hamnade i diket. Anmärkningsvärt nog uppstod inga personskador men personbilen fick bucklor i frampartiet och på vänstra sidan. Polisen undersöker varpå dikeskörningen berodde, personbilsföraren påstår nämligen att han blivit bländad av den mötande bussen.

(Öb 24.11 -64)

Kommunalfullmäktige

Åbacka folkskoldirektion:

Erik Sandbacka, Maj-Lis Gustafsson, Terttu Forsell, Viking Hansén, Erik Rönnblom och Vilhelm Slotte

(Öb

Backhoppning i Kronoby

Pojkar u 18 år

7) Peter Nyman

(Öb 26.01 -65)

Skidtävling, Östensö

B-juniorer

6) Lars Lillkåla

Backe B-jun

17) Kari Taivassalo 21) Leif Slotte 28) Peter Nyman

(Öb 02.02 -65)

Backhoppning

Pojkar u 16 år

1) Kari Taivassalo 2) Peter Nyman 3) Leif Slotte

(Öb 13.02 -65)

Skolskidning, Medborgar

Pojkar

1) Per Lillkåla 2) Gustav Raak 4) Peter Nyman

Flickor

3) Gun-Maj Åbacka 2) Lisen Sjölund

(Öb 16.02 -65)

Skolskidning

Flickor u 15 år

1) Gun-Maj Åbacka 2) Lisen Sjölund 8) Maarit Raikula

Pojkar u 15 år

1) Per Lillkåla 2) Gustav Raak 5) Peter Nyman 8) Leif Slotte

Flickor u 13 år

2) Vivan Lillkåla 8) Monica Slotte

Pojkar u 13 år

1) Clas-Göran Brännkärr 2) Teuvo Långsved 6) Ejvind Junell 8) Ralf Ahlskog

Flickor u 11 år

1) Runa Slotte 5) Siw Högnäs 8) Harriet Högnäs

Pojkar u 11 år

1) Clas-Eirik Slotte 5) Erland Slotte 10) Stig-Ole Nyman

Flickor u 9 år

2) Solveig Slotte 3) Gun Ahlskog

Pojkar u 9 år

1) Reijo Raikula 2) Karl-Erik Nyberg 6) Dennis Forsell
(Öb 19.02 -65)

Åbacka-eleverna triumferade vid skolskidningar i Terjärv

Pojkar u 11 år

2) Clas-Eirik Slotte

Pojkar u 13 år

7) Clas-Göran Brännkärr 10) Teuvo Långsved

Pojkar u 15 år

2) Per Lillkåla 10) Gustav Raak

Lagtävling

1) Åbacka

(Öb 24.02 -65)

Läslagsstafett

1) Peli I

(Gustav Raak, Karl-Erik Nyberg, Lisen Sjölund, Stig-Ole Nyman, Per Lillkåla)

3) Slotte I

(Clas-Göran Brännkärr, Erland Slotte, Gun-Maj Åbacka, Clas-Eirik Slotte, Kari Taivassalo)

6) Slotte II

9) Peli II

Öb 24.02 -65)

Skol-DM på skidor

Pojkar u 11 år

7) Clas-Eirik Slotte

Pojkar u 13 år

8) Clas-Göran Brännkärr

Lag

2) Åbacka

(Öb 27.02 -65)

Backhoppning, Kronoby

Pojkar u 16 år

4) Kari Taivassalo 7) Leif Slotte

(Öb 07.03 -65)

DM på skidor

B-juniorer

4) Lars Lillkåla

(Öb 09.03 -65)

Trindsvedspelen

Pojkar u 16 år

4) Håkan Lerbacka

Pojkar u 12 år

3) Clas-Eirik Slotte

(Öb 13.04 -65)

Värsta islossningen i mannaminne. Vattnet steg en meter i Murickforsen

Den mäktigaste islossningen i mannaminne försiggick igår i Nedervetil. På olika ställen dämde ismassorna upp vattnet så att det på en timme kunde stiga till och med en meter.

På förmiddagen täpptes älven till nedanför Murick-forsen. Herbert Gustafsson berättar, att någon så mäktig islossning hade han inte varit med om. Vattnet steg hos Otto Aurén ända in i foderladan där säd förvarades och simmade i vattnet.

Stora isstycken följde med vattnet många hundra meter bort från själva älvfåran och stora träd bröts som stickor. När sedan isen for i väg nerström tornade isflaken upp sig på varandra så att det var fara för att isen inte skulle plats under bron vid Pelo. Ändå farligare var det dock med hängbron vid Åbacka. De högsta isbergen - man kunde verkligen tala om berg - törnade mot bron och drog den med sig på mitten många meter, innan bron lyftes så högt att isbergen kunde passera under bron.

På stranden hade åskådare i hundratal samlats och såg med spänning på kampen mellan brons vajrar och isbergen. Vajrarna höll tills bron lyftes så högt att isbergen kom under bron. Bron klarade sig men hårt satt det åt.

Genom sprängning försökte man få isen i rörelse nedanför hängbron. När tre laddningar hade detonerats satte isen sig i rörelse så sprängarna inte hann bort från ismassorna utan var tvungna att följa med en bit. Jorma Autio plumsade tre gånger genom isen innan han lyckade ta sig i land.

Bildtext:

Åbacka hängbro i Nedervetil var i går på eftermiddagen i fara att följa med ismassorna.

Genom det höga vattenståndet törnade de höga isstyckena mot bron och drog mitten av bron flera meter med sig. Flera hundra människor stod med andan i halsen på stranden och undrade om vajrarna skulle ge efter och bron följa med ismassorna.

(Öb 25.04 -66)

Friidrott, DM i terräng

Damer

6) Eivor Lillkåla

Ungdomar

10) Ossian Wassborr

(Öb 11.05 -64)

Österbottens modernaste paviljong till Nedervetil

Vid första ungdomsringens styrelsesammanträde i Såka i går kväll beslöt styrelsen att ringen skall inköpa 10.000 kvm tomtmark av jordbrukare Rudolf Lerbacka i Nedervetil. Likaså godkändes de förslag till ritningar för en hypermodern danspaviljong som byggmästare Sandström hade uppgjort.

Paviljongen kommer att få det utseende som vidstående bild visar. Den kommer att uppbyggas, åtta-kantig, varje kant blir cirka 9 meter. Dansgolvet storlek blir 364 kvm och själva serveringsrummen blir 100 kvm. Förutom dessa utrymmen finns ett damrum om c:a 30 kvm samt ett kök omfattande c:a 45 kvm. Själva serveringsutrymmena skall placeras på c:a 50 cm höjd över dansgolvet. Ungdomarna som sitter i serveringen kommer således att ha fri

syn över de dansande ungdomarna. Paviljongens ytterväggar skall helt och hållet bestå av glasfönster som skall bli tre stycken för varje hörnsida. De två yttersta fönstren skall då vid behov kunna skjutas in mot mitten.

Kostnaderna för denna paviljong som kommer att bli Österbottens modernaste i sitt slag stiger preliminärt till 40.000 mk. Bakom bygget står Första ungdomsföreningen tillsammans med några medlemsföreningar.

(Öb 15.05 -64)

"Vi är inte rädda att bli förledda av stadsungdom"

Första ungdomsringens paviljonsbygge i Nedervetil fick plötsligt back på grund av att ingen "vågade" sälja tomt till det planerade bygget. Det var vissa kretsar i bygden som motsatte sig bygget och markägarna ville inte stöta sig med dessa utan beslöt ta skeden i vacker hand och annullera tidigare beslut. Men ännu har man inte gett upp hoppet utan utröner fortfarande möjligheterna att få en ny tomt i Nedervetil och efter vad som sports är detta inte alldeles omöjligt.

Men vad säger nedervetilborna själva om bygget.

Kommunalstyrelsens ordförande Martin Ahlskog är i princip för ett bygge, men håller med om att man från kommunalt håll inte kan ge penningunderstöd för saken eftersom det berör intressen även utanför kommunen.

_ Vad jag är emot och som jag tycker är genant är att man i viss tidning prickat stadsborna som värre än andra människor. Vi är inte rädda för att stadspojkarna skall komma hit och förföra våra flickor. På den punkten är nog inte landsbygdspojkarna något bättre. Jag för min del tycker att ungdomen borde få bygga på så sätt skulle vi få ungdomen att i någon mån hållas inom hemknutarna. Nu kostar det en hel del att söka upp nöjen på andra orter och att de hålls hemma och inte vill dansa därför att det inte finns någon paviljong i Nedervetil, det är ett dumt resonemang. De som vill dansa, de far hur långt som helst för att få dansa. Nuförtiden finns det bilar så att man kan komma fram hur bra som helst.

- Jag tycker rent ut att det var dåligt gjort av den som hade lovat tomt att börja backa ut därför att det blev vissa påtryckningar. Det säger jag rent ut. Låt ungdomen rasa ut. Jag vill hjälpa ungdomen och tycker att de skall få en paviljong i Nedervetil. Vi skall satsa på ungdomen och låta dem få ett eget dansställe i den egna kommunen.

- Hur skulle det vara att försöka få en plats åt Åsbacka till. Där strålar vägarna samman och en sådan plats är något avsides från bebyggelsen, men centralt ändå. Jag tror att det skulle lyckas.

(Öb 15.05 -66)

Ranson för storrökare åtta lådor fisk per dag

En storrökare i Nedervetil kan man faktiskt kalla fru Inga Åbacka. Hennes ranson är ungefär åtta lådor fisk om dagen, mera hinner hon inte med då för det mesta får arbeta ensam sedan mannen dog och de äldsta barnen flugit ur boet. Det är firmor från staden som består henne med fisk men också privatpersoner sänder dit fisk för att få dem val och sakkunnigt rökt.

För sju år sedan startade hon och hennes man Artur Åbacka denna lilla småindustri med fyra rökugnar och så länge mannen levde var dagsransonen 12 lådor. För ett år sedan dog mannen och fru Inga blev ensam och måste ta det något lugnare. På eftermiddagen hjälper den ena flickan till men hon går i medborgarskolan och kan inte arbeta så värst många timmar om dagen.

Det blir nog inga åtta timmars arbetsdagar här inte, säger fru Åbacka. Det tar ungefär två och en halv timme att få en ugn rökt och innan man fått åtta lådor igenom när de skall radas upp på spett, ställas in i ugnen, eldas åt och så packas in i lådor och saltas så tar det faktiskt ganska länge med åtta lådor.

Ifall barnen kunde vara hemma och hjälpa till skulle det vara något bättre, men nu går äldsta pojken i Jakobstad i yrkesskolan och äldsta flickan har tjänst i Kronoby. Därför är det endast en dotter som kan hjälpa till ibland men hon går ännu medborgarskolan och kan endast arbeta ett par timmar om dagen.

- Det går lätt att räkna ut hur mycket fisk det blir om dagen. En låda innehåller ungefär 30 kilo och 8 x 30 blir 240 kg fisk. Vill vi räkna ut hur mycket som går i varje ugn i gången kan vi säga att på ett spett går det 48 fiskar, på varje ram går det 11 spett och i varje ugn tre ramar. Fyller man alla ugnar går det 6.836 fiskar i en omgång. Men nu när jag är ensam och skall sköta om upphängningen på spetten, eldningen i ugnarna och vedhuggningen hinner jag inte sköta alla fyra ugnarna.

Det duger egentligen inte annat än alved vid rökningen. Först eldar man med torr alved så att fisken mognar och sedan sätter man på lite färsk alved för att få den rätta färgen på fisken. Det är ju viktigt också att fisken har den rätta färgen den skall inte bara smaka som böckling, den måste också se ut som böckling.

Mest strömming

- Det är nu mest strömming vi röker men tidigare i år har vi haft ganska mycket braxen här och får troligtvis senare ännu braxen och så har vi sik. I dag träffar vi att ha endast en låda sik här men till hösten får bereda oss på att röka sik i långa banor.

- Lax röker vi också ibland men det är inte så ofta som vi får göra det. Det är mest privatpersoner som låter röka lax här. De flesta är sådana som varit på fisketurer till Norge eller Lappland och fått fina laxar där. De låter då röka laxen för att ha en verklig delikatessfick att bjuda på vid kalas.

- Det går rätt så mycket ved åt och den får jag förstås lov att hugga själv eftersom jag inte har något manfolk i gården. Det blir liksom det sista jag gör på kvällen att släpa hem färsk alar som jag hugger sönder. Ibland är det så mörkt när jag hämtar hem alarna att jag inte ser skillnad på al och björk då unga björkar ännu inte hunnit få vitt näver.

- Men härdad och frisk blir man av det här arbetet. När min man levde skötte han förstås om vedhuggningen och så satte han upp fisken på spett samt packade den färdigrökta fisken varför jag bara skötte om själva rökningen. Jag var då mera anställd som eldare men nu får jag göra alltsammans ensam.

- Folk undrar hur jag kan andas in den starka röken. Men det kan jag faktiskt inte och inte kan någon annan det heller. När jag skall titta efter färgen på böcklingen inne i ugnarna får jag nog lov att hålla andan medan jag står i röken. När jag står och plockar upp fisken på spetten så står jag så långt från ugnarna nog att jag inte får någon rök i mig.

- Strömmingen går det snabbt att röka, den behöver inte rensas men all annan fisk måste rensas före rökningen och det tar lite tid det också.

Att tänka sig en åtta timmars arbetsdag här är nog rena utopin, det blir nog två gånger åtta, om ens detta räcker till. En sak är säkert, det gäller att inte "håsa" ty det tröttrar ut en i onödan. Det är mycket bättre att ta det lugnt. Börjar man fjäska hinner man inte annat än trötta ut sig i onödan, men när arbetet tas lugnt går det både lättare och man orkar mera. Tröttheten kommer nog ändå och när man äntligen kommer i gång behövs det inga sömnpiller. Sönnen infinner sig genast och man sover tungt och lugnt och vaknar i det närmaste utvilad.

- Jag brukar ibland påstå att jag torde vara den största rökaren i Nedervetil därför att jag röker åtta "lådor" om dagen. Ingen vill riktigt tro det men när de kommer hit och ser på så börjar de småningom inse att jag faktiskt röker mest av alla även om det enbart är fisk som jag röker, framhåller fru Åbacka

(Öb 18.05 -65)

Friidrott, TUS-tävling

Längd, ungdomar

3) Ossian Wassborr

400 m

3) Ossian Wassborr

Spjut

2) Leif lerbacka

(Öb 12.06 -65)

Friidrott, GIF-tävling

Spjut

6) Leif Lerbacka

(Öb 22.06 -65)

Friidrott, Myran-tävling

100 m. ungdomar

5) Ossian Wassborr

Spjut

1) Leif Lerbacka 4) Allan Plogman

Längd, ungdomar

2) Ossian Wassborr

(Öb 29.06 -65)

Pressfoderberedning pågår i Nedervetil

Det har varit bråda dagar ör jordbrukare, som lagt in pressfoder. - Något före midsommaren borde det ske, om det ska ske i rätt tid, säger Carl-Johan Sandbacka där han sitter på traktorn med slaghacka och släpvagnen, som samlar gräset medan yngsta sonen Stefan fungerar som trampare på släpvagnen. - Ja gräset borde ha lagts in redan före midsommaren men omständigheterna tillät inte sådant just då. Äldsta sonen studerar i Åbo, eller var i en kurs för att vinna inträde i akademien, och även annat kom hindrande i emellan. Visserligen går det bra ännu, men man hade fått ett näringsrikare och mera lättsmält pressfoder om det skett i rätt tid.

- Något allmänt är det inte i Nedervetil med pressfoderberedningen. Jag skulle tro att det är endast fyra gårdar som tillsvidare har silotorn, men jag tror att det blir fler småningom.

- Det är många fördelar med pressfoder. För det första får man näringsrikare och mera lättsmält foder, som dessutom är vitaminrikare. För djurens allmänna välbefinnande är pressfodergivorna i synnerhet på västkanten välgörande. Dessutom är det lämpligt att få en del av höbärgningsarbetet utfört vid denna tid på året, när det i allmänhet inte är så bråttom. Man är inte heller beroende av vädret. Och en fördel till är att man har vill gång till bättre bete, när gräset får "nyvällas" redan den här tiden. Just när betet är som sämst får man "släppa" korna på AIV-vallarna.

Pressfoderberedningen borde nog få större spridning i våra trakter, anser husbonden Carl-Johan.

(Öb 02.07 -65)

Slotte-släkten avtäckte förfädernas minnessten

När Slotte-släkten samlades senaste söndag till släktmöte visade inte vädret sin gynnsammaste sida. En rätt kylig vind svepte över bygden. Solen lekte kurragömmalek, för att igen låta sig skymmas bakom molnen, visade sig ibland och värmd gott, för att igen låta skymmas sig av moln. Men den äkta släktkänslan kunde kylan dock inte förta bland de till ett 300-tal släktmedlemmar som samlats.

Redan i arla morgonstunden 8.30 var det samling vid Slotte-gårdarna, där minnesstenen rests och skulle högtidligen invigas, innan gudstjänsten vidtog. Och att det var festdag på Slotte

märktes. Flaggorna i topp vajade för sommarmorgonvinden när den ena efter den andra bilen rullade fram. Hornmusiken spelade och en känsla av forntida storbröllop förnams. Varma handslag växades och minns du... hördes lite varstans när morgonkaffet njöts, innan högtidligheten inleddes.

Minnesstenens avtäckning

Så intonerade hornmusiken en hymn. Det glada pratet tystnade. Man samlades runt minnesstenen. Himlars rymd sjöngs till hornackompanjemang. Chefsekonomen Fritiof Slotte steg så fram och höll invigningstalet. Han yttrade bl.a.

I högsommarens vackra och ljusa tid har vi samlats här på släktgården för att hugfästa minnet av fädernas gärning i gången tid. Genom resandet av denna minnessten, har släktföreningen velat betyga sin tacksamhet och vörndnad för de hänsovna generationerna, som brutit mark såväl modernäringsens, som andra näringsgrenar, som på den andliga odlingens fält. Den människa som söker sin förankring i fädernas uppbyggande gärning, rotar sin verksamhet och tillvaro på beprövad och säker grund, då däremot den, som inte värdesätter gångna släktleders livsverk, eller förnekar värdet härav, bygger tillvaron på okänd och ofta därför osäker grund.

De s.k. jordaböckerna, som sträcker sig 400 år tillbaka i tiden, utgör de äldsta bevarade urkunderna rörande landsbygdens bebyggare. Dessa böcker förtäljer bl.a. att Olav Mickelsson var den först kända bonden på Slotte hemman. Han var antecknad som husbonde från 1565 - 1585. Denna högtidlighet kan sålunda betecknas som ett 400-års jubileum med anledning av den första kända Slotte husbondens tillträde av husbondevärdigheten. Sedan dess har generationer trampat denna mark och odlat denna jord.

Efter att ha berört stamgårdens historia i korta drag talade han om minnesstenens historia. När den s.k. Nyvägen byggdes under nödåren 1867 -868 under av ledning av häradsdomaren C.J. Slotte lät han med mannakraft släpa stenen ca en km och placerade den som brolock över Kanalen, som rinner under landsvägen. Sedan stenen fått på plats sjöng karlarna Vår Gud är oss en väldig borg. Denna just 100-åriga sten har ansetts lämplig att resas på släktens fädernegård. Kopparplattan med inskriptionen Minnet mane kommande släktled till vörndnad för fädernas gärning har utformats av sonsonsonen till upptäckaren av stenen Carl-Johan Slotte.

Efter att ha förklarat minnesstenen invigd överlämnades den till slottsborna och i synnerhet husbonden på släktgården Hans Slotte och hans efterkommande vård, och slutade: Ej må vi yvas eller förhäva oss över fädernas gärning, men må den manande minna oss om att samvetsgrant och pliktroget fullgöra vår livsgärning va vi än blivit ställda att verka.

Kyrkobesöket

Efter invigningshögtidligheten sjöngs en psalmvers och färden styrdes till kyrkan där högmässogudstjänsten övervars. Kyrkoherde Hemming Kankkonen predikade. Så var det uppvaktning vid släktens stamfader "Borgarens" grav, där en blomsterbukett nedlades av tvenne småflickor och en psalm sjöngs. Så var de långväga gästerna i tillfälle att besöka sina anförvantes gravar, innan färden styrdes till Gillestugan där huvudfesten skulle försiggå.

Festen i Gillestugan

Festsalen i Gillestugan var fylld till sista platsen när programmet inleddes. Sol över backen klingade fulltonigt som inledningssång och Hannes Hagström hälsade välkommen. Kristina Slotte reciterade en Slotte-dikt och Anita Slotte sjöng tre folkvisor till pianobeledning av brodern Max. Så blev det uppvaktning vid Slotte-bysten utanför Gillestugan, där en blomsterbukett nedlade och Slumrande toner sjöngs.

Årsmöteförhandlingarna

inleddes av Fritiof Slotte. Att leda förhandlingarna valdes Hannes Hagström med Fredrik Tast som sekreterare. Till ny ordförande efter Valdemar Slotte, som på grund av sjukdom och ålder ville dra sig tillbaka, valdes enhälligt Carl-Johan Sandbacka. I styrelsen invaldes från Sandbacka grenen Runar Slotte, Valdemar Brandt och Fredrik Tast och från Slotte grenen

Anders Slotte, Olof Ottosson Slotte och Fredrik Björkqvist. Suppleanter blev Lise Lindeberg, Hans-Erik Slotte och Krister Slotte. Revisorer blev K. A. Slotte och Bror Hagström med Volmar Slotte och Otto M. Slotte som suppleanter.

Vidare diskuterades frågan om bildandet av en sektion inom släktföreningen av den s.k. Tolvmansgrenen och skulle denna få bildas så framt intresse därtill finns. Vidare beslöt årsmötet att nästa släkthemöte hålls om 4 år, därom var alla eniga. Man hade trivts och vill återkomma, var kontentan av diskussionen. Gästernas tack till värdarna framfördes värtaligt av Hans-Erik Slotte. Till sist sjöngs Modersmålets sång och en minnesrik dag gick till hävderna.

(Öb 06.07 -65)

Friidrott, DM

Spjut

1) Leif Lerbacka

(Öb 11.07 -65)

Friidrott, dt-tävling i Esse

Spjut

1) Leif Lerbacka

200 m, ungdomar

1) Ossian Wassborr

(Öb 15.07 -65)

Friidrott, SFIM

Spjut

4) Leif Lerbacka

(Öb 18.07 -65)

Friidrott, GIF-tävling

200 m

3) Ossian Wassborr

Höjd

1) Ossian Wassborr

Diskus

1) Ossian Wassborr

(Öb 31.07 -65)

Friidrott, juniortävling

Pojkar u 11 år

60 m

4) Clas-Eirik Slotte

Längd

2) Clas-Eirik Slotte

Kula

2) Clas-Eirik Slotte

Pojkar u 13 år

Längd

3) Ejvind Junell

Kula

1) Ejvind Junell

Pojkar u 15 år

60 m

3) Per Lillkåla 4) Peter Nyman

Längd

3) Per Lillkåla 4) Peter Nyman

Kula

1) Per Lillkåla 4) Peter Nyman

(öb 04.08 -65)

Nedervetilpar gästade fadderorten Misterhult

Nöjda och belåtna återvände i går nedervetilrepresentanterna Maj-Lis och Fritiof Gustafsson från fadderorten Misterhult i Småland. Vistelsen i Misterhult har varat en vecka. En vecka full av upplevelser berättade representanterna vid sin hemkomst. Resan till Misterhult gick snabbt, ty redan halv tio samma dag starten gjorts från Kronoby flygfält, landade planet i Stockholm. Med tåg fortsatte färden till Oskarshamn, där nedervetilkommitténs ordförande Sven Svensson väntade och förde resenärerna till Misterhult.

Vi bodde på pensionat Havsbandet, berättar Fritiof Gustafsson. På dagarna var vi på olika besök i olika delar av den vidsträckta kommunen. Kyrkan presenterades av församlingens åldriga kyrkoherde Neiglick. Det kan nämnas att Dag Hammarskjöld förfäder härstammar från Misterhult och där finns också släktens vapensköld på kyrkväggen. En havskryssning med Erik Kellgren som ciceron företogs långt ut på Östersjön. Vidare besöktes den moderna kommundgården och åldringshemmet, där några estlandssvenskar särskilt intresserade sig för besöket. De kände nämligen till Nedervetil genom Ragnhild Högnäs som gifte sig med en estländsk folkskollärare, som omkom under kriget.

- Hemmen i Misterhult var ungefär som här hemma. Visserligen hade många kylbox vilket vi saknar tillsvidare.. Det var intressant att stifta bekantskap med nya människor i deras rätta omgivning, nämligen hemmet. Man har ju hört berättas så mycket om Misterhult av de representanter. som tidigare besökt orten, så det var som att komma till kända trakter och släktingar.

Nu är vi enbart tacksamma, nöjda och belåtna över att vi fått göra ett besök i Misterhult. Alla misterhultbor var angelägna om att den instundande sommar skulle göras en samling för de båda kommunerna på Åland som ligger halvvägs. Då har man möjlighet att förnya bekantskapen med dem man tidigare träffat och skapa nya kontakter. Detta var en hjärteangelägenhet för många misterhultare, säger herr Gustafsson. F.T.

(Öb 06.08 -65)

Friidrott, Tävling i Esse

Höjd

3) Ossian Wassborr

Spjut

1) Leif Lerbacka

Diskus, Ungdomar

3) Ossian Wassborr

(Öb 12.08 -65)

Höbärgningen och skördeutsikterna

Bonde i Nedervetil är också Rudolf Lerbacka, som tagit tillfället i akt och satt i gång med städning i fähuset medan det regnar.

- Höbärgningsarbetet är på bättre sidan, men ännu har vi 300 störrar att ta in. Tillsvidare har allting gått bra men man vet inte hur det blir på hösten. Redan nu har det kommit mycket liggsäd med regnet och nattfrost kan vara farlig. Regnet som kommer nu gör bara skada skulle jag tro, i alla fall förhindrar det vårt arbete.

Potatisen trivs fint. Dessutom har jag ett litet växthus med tomater och gurkor till husbehov.
(Öb 05.08 -65)

Pelo bro

Intressenterna i Pelo-Apalahti byaväg har bråda dagar just nu. Pelo åbro, som hör till väglaget är avstängd för all trafik under tre veckor med vägmyndigheternas tillstånd. Under denna tid skall all trävirke i bron förnyas. Och det är arbetsdrygt, berättar väglagets viceordförande Valter Lerbacka.

I fjol granskades vägen av höga vederbörande för att den skulle bli bygdeväg. Vi har nedlagt ca 20.00 mk för vägens iståndsättande för att den skulle godkännas som bygdeväg. Själva vägen godkändes men bron var den gången den sjuka punkten. Trävirket var för dåligt, var utlånt. Bron är en gammal järnvägsbro som sattes på plats under kriget. Nu är järnet målat, så det är enbart träarbetet som återstår. Men det slukar pengar. Kostnadsförslaget lyder på 15.300 mk, men vi får en del statsunderstöd naturligtvis och dessutom har vi anhållit från kommunen om anslag för ändamålet, berättar Lerbacka.

- Ja, det kostar. Sparrorna som skall vara som underlag 8x8 tum, kostar 10 mk 50 p metern och de skall vara 700 meter. 3000 meter plankor 2x5 tum á 1,23 mk per meter åtgår, så det är inte mycket som återstår för arbetet. 140 kg spik är också beräknat. Allt virke är inpregnerat och köpt från Páras såg i Kronoby.

- Vi har som sagt rätt att stänga bron för trafik till den 1 september, men arbetet har gått med sådan fart att vi beräknar få bron trafikklar till omkring den 25 denna månad. Nu går trafiken via Prästbron eller Lahnakoskibron. Det blir lång väg till Murick under byggnadstiden. När bron är färdig kommer granskare från Helsingfors. Och vi hoppas att bron godkännes och vägen blir bygdeväg. Staten har en arbetsledare, Erik Ahlström som leder arbetet och ser till att allt görs som det skall. Arbetsstyrkan har varierat mellan 10 - 15 man tillsvidare.

Och det var inga sura miner på arbetsplatsen med intressenterna som arbetade. Här skall det bli en bro som håller och tål granskare. Det är tredje och sista gången väglaget gör brolocket på denna bro. Nästa gång är det statens tur.

(Öb 15.08 -65)

Friidrott, ÖID-Västerbotten

Spjut

2) Leif Lerbacka

(Öb 24.08 -65)

Friidrott, KV-nationella

Spjut

1) Leif Lerbacka

(Öb 26.08 -65)

Friidrott, ÖID-statistik

Spjut

2) Leif Lerbacka

64.06

(Öb 10.09 -65)

4-H resultat

1) Kerstin Sandbacka 2) Runa Slotte 3) Erland Slotte 4) Monica Slotte
(Öb 30.09 -65)

Arne Åstrand från Åbacka körde troika i Moskva

- Det var nog ett helt äventyr då jag för cirka tre veckor sedan for till Moskva för att där köpa mig en rysk-amerikansk travare. Men resan gick dock lyckligt och nu har jag ett 19 månader gammalt stoföl i stallet och käänner mig riktigt nöjd och belåten, säger jordbrukare Arne Åstrand på Åbacka i Nedervetil.

- Fats nog råkade jag på resan ut för många besvärligheter genom att jag inte kunde ett ord ryska och inte heller något annat språk, som man skulle begripa i Moskva. Det var mången, som varnade mig att fara i väg ensam, men jag är van att klara mig själv så jag for. Och intressant var det så det förslog fast det ibland var lite besvärligt genom språkförbristningen.

- Jag kom lyckligt fram till Moskva med tåget och tog in på ett hotell. I tron att hästauktionen skulle hållas samma dag jag kom fram eller den 18 september skulle jag genast ta mig ut till hippodromen, där auktionen skulle hållas. Jag var redan omkring en timme försenad så jag beslöt ta en taxi. Men hur skulle jag förklara för taxiföraren vart jag ville? Han begrep inte ett ord svenska så jag var tvungen att tala teckenspråk. Jag smackade och ryckte i tömmarna, och jag prtoade och slog med piska och så ljusnade förare upp och körde i väg, men till en travbana, där man höll på och tränade hästar. Jag blev hjärtligt emottagen och fick se både hästar och stallar och föl och redan och funderade ut vilket föl jag skulle spetsa mig på vid auktionen, då det började gå upp för mig att det inte alls skulle hållas någon hästauktion den fagen. Till slut ritade en gumma i sanden 19.9 kl. 12och då förstod jag att auktionen skulle hållas först följande dag. Förrän jag for hemifrån hade jag genom agronom Moring om att auktionen skulle vara den 18.9.

- Då jag således var ute en dag för tidigt och hade gott om tid steg jag igen in i en taxi och tecknade åt föraren köra iväg runt Moskva. Vi åkte gata upp och gata ner och ofta visade föraren på taxametern som tickade och tecknade att blir många rubel. Jag tog saken lugnt och tecknade att han skulle köra vidare. Efter att ha åkt omkring ett par tre timmar tyckte jag att jag sett tillräckligt av den stora staden och kom tillbaka till hotellet. Den långa turen kostade bara omkring 25 mark, vilket jag tyckte var mycket billigt.

- Följande dag tog jag igen en taxi i god tid före kl. 12 och for nytt igen ut till travbanan. Där träffade jag gumman från föregående dag och nu tecknade hon åt mig att auktionen var på en annan plats. Jag visste inte var så hon skrev en adress åt mig på en liten papperslapp och så tog jag en taxi och gav lappen åt föraren. Han körde iväg mig till en fin park i staden där det fanns vackra planteringar och springbrunnar så jag trodde att jag hade kommit fel. Jag tecknade igen att jag skulle till hästauktionen och prtoade och hade mig, men man bara tecknade åt mig att fara vidare in i parken och snart uppenbarade sig en byggnad på vilkens tak det fanns en stor hästbild i vitt och då förstod jag att jag ändå var på rätt plats.

Furstligt bemötande

- Jag kom in i hippodromen och då man hade reda på att jag var från Finland blev jag furstligt bemött och lotsades fram till första bänken strax invid manegen där till min häpnad också andra finländska köpare satt bänkade. De hade kommit med flyg samma dag. Det var travringens ordförande, där var godsägare Rydman, godsägare Pohjola, godsägare Liljendahl och några till så jag tyckte det var en lättnad att inte vara ensam.

- På auktionen fanns köpare från sex länder: Finland, Sverige, Danmark, Västtyskland, Schweiz och England. Den som ville ha fick vodka, vin och smörgåsar och så lotsades in i tre stora stallar och tittade på de 112 fölen som skulle säljas på auktionen. Jag valde ut två på vilka jag tänkte bjuda. Men tyvärr hade jag otur. Då auktionen började drogs den ena tillbaka och den andra skulle ha stigit till bortåt 20.000 mark. Det blev att under auktionen hastigt

passa på och välja ut ett nytt föl. Det blev den 18 månader gamla Kajra, ett brunt sto, som jag ropade in till relativt hyggligt pris.

- Men innan själva auktionen började fick vi först en riduppvisning, en hinderritt. Så körde några travare in på manegen i ett färggrant uppvisningslopp. Och så kom något extra, som fick mig att nästan tappa hakan. Tre vackra trojkor körde in och stannade framför tribunen där vi finländare satt. Framför varje fordon sågs tre ståtliga hingstar i fina munderingar med massor av beslag. Pohjola, Rydman, Miettinen och jag inbjöds att stig upp i trojkorna och så bar det av. Först ett par varv runt den store manegen i trav och så ett varv i full karriär. Det var en skjuts som jag aldrig upplevt maken till och som jag aldrig kommer att glömma.

Det vore förstås mycket att berätta om min resa till Moskva, men det räcker väl redan, det jag berättat. Vad jag speciellt lade märke till att Moslva var en verklig storstad och att där finns massor att se och beundra. Likaså var bemötandet överallt både hjärtligt uppriktigt och vänligt. Alla var villiga att hjälpa efter bästa förmåga. Negativt var det intryck man fick av jordbruket. Kolhoserna verkade dystra och tråkiga och dystert och dött var det i Karelen. Där såg man bara något enstaka potatisland och någon enstaka svart ko och någon häst. Inte en lada fanns någonstans mellan gränsen och Moskva och höet hade man föst samman i stackar så kvaliteten måste vara dålig. Inga diken såg jag heller utan fälten låg mångenstädes under vatten.

(Öb 16.10 -65)

Friddrott, ÖID-statistik

Spjut

2) Leif Lerbacka 64.06

(Öb 21.10 -65)

Får man resa utrikes ibland kan man vara bonde på Skriko

Det är trevligt att nångång träffa på optimister inom jordbruket och den sanna optimisten träffar man i Skriko i Nedervetil där Ragnhild och Anders Skriko brukar sitt fäderneärvda jord med tolv klavbundna djur i en nybyggd fähus och tjugo hektar odlad jord att sköta på två människor.

Visserligen påstår fru Ragnhild när vi kommer att man inte är nöjd med någonting på Skriko. Nyskiftet gör dem missnöjda ty man vill inte byta åkerjord mot kyttland jämnt om jämnt som man nu har fått göra, men i nästa ögonblick är det dock fördelarna om att vara jordbrukare, som hon drar fram.

Medan hon arbetar i det nybyggda och för korna och skötarna trivsamma fähuset, berättar hon om livet på gården.

- Den här gården kallas "Gambelgååle" säger hon och torde således vara den äldsta här på Skriko, fastän den stuga vi nu bor i är relativt nybyggd. Nu har vi ett nybyggt fähus och det är vi stolta över. Och att fru Ragnhild är nöjd med sina kossor förstår man också när hon berättar om lönsamheten med kreatursskötsel. Men som sagt måste korna trivas i det nybyggda fähuset där man till och med har lysrörsbelysning.

- Vi är nu bara min man och jag som arbetar här på gården, fortsätter fru Ragnhild. Vi hade en adoptivson men när han gifte sig så trivdes han inte här utan reste sin väg. Det är kanske nöjsammare att stapla bräder i Schaumans brädgård både i ur och skur. Här hade han fått vara sin egen, ty efter som min man snart fyller 60 år oh jag är född 1910 så är jag ingen lillflicka jag heller, och det hade nog inte räckt så länge innan han hade fått bli ensam herre. Men jag tror att det var hans fru som inte trivdes trots att hon var född i mörkaste Purmo.

- Nåja, vi fortsätter här en tid framåt min man och jag men det blir väl med ålderns rätt vi måste dra oss tillbaka. Men vem som sedan övertar jorden här, det vet vi inte.

- Men ingen skall komma och säga att det inte lönar sig med jordbruk. Jag vet att det lönar sig men det är klart att man måste ha så pass mycket jord att man kan bedriva ett rationellt jordbruk. För oss som har 12 kor i fähuset går det bra, det lönar sig och i synnerhet har det varit lönsamt att sälja avelsdjur till Sverige. Vi har inte sålt så många men ett par kor har faktiskt gått dit och de har betalats bra så att nog skulle vi gärna sälja när det går så pass enkelt att föda upp nya kor i stället.

- Och nog kan det folk bo vid Skriko också. Vi har ju en bra väg numera med postbussförbindelser varje dag och butiksbil som besöker oss två gånger i veckan, så nu går det ingen nöd på oss, värre var det förr när det knappast fanns någon väg alls.

- Men svårt skulle det vara att uthärda om man inte ibland kunde komma ifrån och få komma ut och resa. Vi tycker om att resa och det är därför vi har varit ute och rest tre somrar. Första sommaren var vi till Leningrad och andra sommaren till Narvik i Norge och i somras var vi till Danmark. Det är Ayrshireföreningen gruppresor som vi varit med på och det har blivit både billigt och lärorikt och till sommaren skall vi nog ut på en ny resa.

Det är klart att när man reser ut, måste man ha någon som tar hand om korna, nu senast skötte kontrollassistens dem men till sommaren måste vi väl ta en annan leghjälp, men ut och resa ska vi.

Hur namnet Skriko uppkommit är väl inte så lätt att förklara men man brukar skämta om namnet ganska mycket, säger fru Ragnhild. Det finns ju ett ställe som heter Skrabbas och i Kronoby finns ett ställe som heter Skrubbas och därför säger man: "Först skrubba han säj, och så skrabba han sej och så skreik an".

- Men här är torrt på Skriko. Gubben fick börja köra vatten när han var sju år och det fortsatte han med i femtio år. Ibland ända från Apalax och dit är det två kilometer och där har man gott om vatten. Men för några år sedan lät vi borra en djupbrunn som mäter ungefär 50 meter i djup så att nu har vi vatten så det räcker.

Fru Ragnhild på Skriko är sålunda optimist, det är bara nyskiftet hon inte är nöjd med och så att man nu i vinter har planerat att svänga med plogbilen på deras gårdsplan när de plogar upp vägen till Skriko. Det är något som hon tycker går för långt, att all snö skall vräkas in på planen och att plogbilarna skall vända på det som hon och hennes man hoppas att till ett annat år få förvandlat till fina gräsmattor.

(Öb 05.11 -65)

Bondens frihet nonsen säger avsidesbebyggare

Släck bondens kärlek till jorden, och landet dör - det folket har sagt sitt sista ord, som plojen kör. Detta citat täcker det väsentliga i bonden Åke Storbackas syn på jordbruket av i dag. Han bebrukar tillsammans med fru Karin sitt fäderneärvda hemman på Storbacka i Nedervetil.

- Som ni ser plogar jag här med endast ett skär, säger Storbacka halvt på skämt, då vi avbryter honom i höstplöjningen. Då plogtån blivit uppnött i de steniga åkrarna, behöver jag bara köpa en tå i stället för två om jag använt en tvåskärig plog..

- Men vi kan ju gå in, varför skall vi stå här och frysa. Det är ju snart kväll och jag kan börja en timme tidigare i morgon.

- Jo, jag skall nog lägga ut texten om hur det är att vara småbrukare i en avsidesby. Det där med plogtån äger nog i viss mån sitt berättigande. Med detta menar jag att småbruk kan inte rationaliseras i hur stor utsträckning som helst. Om man har tillräckligt med skog klarar man sig någorlunda men jag anser det inte som en sund ekonomi att hugga ned skogen för att köpa jordbruksmaskiner.

Skogen är också det ämne Storbacka gärna pratar om, om inte annat så för att få diskutera som han själv säger.

- Det har talats så mycket om det fria bondelivet, men det är bara nonsens. Bondens liv är alltför kringskuren för att man med fullt intresse skall kunna ägna sig åt det som man kallar

sitt eget. Man vågar knapt röra sig i skogen numera, inte ett träd får man fälla utan tillstånd. Annat var det förr. Jag kommer ihåg då jag som fjortonåring högg ett skifte med min far. Ja, jag medger att for vilt fram, men ändå växer där nu den vackraste skogen. Hittills har jag trott blint på den moderna skogsvården men härefter vill jag nog revidera min tidigare uppfattning. Skall sanningen fram så medger jag nog att ifrågavarande skogsmark är förstklassig, och därför så växande.

Beskattningsgrunderna är enligt Storbackas mening orättvisa. Han tar igen skogen som exempel.

- Först blev jag beskattad enligt husbondevärdet och för den areal jag äger. Avverkar jag skog så blir jag förstas beskattad för virket, vilket är riktigt men ytterligare får jag beskatta för arbetet som jag själv utfört i skogen. Det är då som orättvisan kommer in i bilden. Jag anser att beskattningen blir rättvis först då skatten tas enbart från inkomstkällan.

- Då man dessutom bor såhär på sidan om samhället 4-5 kilometer till närmaste landsväg, har en massa andra pålagor som bebyggare i centrum slipper ifrån 2.500 mark är det minsta jag kan räkna med för vår del, för den nya åbron och vägen som byggts det senaste året. För att inte tala om el-, telefon- och vattenledningar som blir betydligt kostsammare för avsidesgårdar.

- Men en småbrukare har väl det bättre nu än, låt oss säga för en generation tillbaka, frågar vi med en blick på TV:n i det förövrigt vackert inredda rummet.

- Det skulle bara fattas annat, blev svaret. Det är inte med förr jag gör jämförelser utan med dem som lever och bor i dag.

Ni har fem döttrar. Hur ser ni på framtiden vad dem beträffar?

- Ja, och två är redan gifta. Men jag har aldrig uppmuntrat någon att ta vid när min fru och jag slutar med jordbruket, och jag kommer inte heller att rekommendera bondelivet åt någon så länge situationen är som den är nu. Själv skulle jag med glädje ta ett annat arbete om jag vore några år yngre, men då man är över de femtio kan man inte kasta om hur som helst.

Och så kommer samtalet in på industrin och landsbygdens industrialisering.

- Det är med industrierna som med allt annat. De dras till tätbebyggelserna trots allt prat om det motsatta. Till och med böndernas egna industrier såsom mejerierna t.ex. går samma väg, för att inte tala om skolorna.

- Nåja, jag har yttrat en del bara för att få diskutera, men så här ligger det i alla fall till. Och det räcker inte så många år, om det fortsätter på detta sätt, innan "folket har sagt sitt sista ord, som plogen kör", - åtminstone vad småbrukarna beträffar.

Lenn

(Öb 06.11 -65)

Julen kommer till Nedervetil

Anställda får ledigt

På ett garveri kan inte driften inställas utan att vidta vissa förberedelser, omtalar direktör Fritiof Gustafsson vid bröderna Gustafssons läderfabrik. Inga halvfärdiga hudar får ligga i blöt under en längre tid utan tillsyn. Därför har vi ordnat det så att de anställda får ledigt från och med i dag klockan 12 men före detta bjuder vi på julkaffe. De hudar som vi lägger ned i kalk före avbrottet måste givetvis ses till någongång även under helgen men det gör vi själva varför garvarna liksom alla andra anställda i vår fabrik kan ta ledigt ända till den första vardagen.

Den stora julbrådskan infann sig hos oss redan i ett tidigare stadium, säger direktör Gustafsson vidare. För att våra artiklar - handskar bl.a. - skulle hinna med i julkommersen måste de vara partiaffärerna tillhanda åtminstone en månad före julen.

Hur firar andra?

Men det finns personer som inte med visshet kan yttra sig om hur fridfull julen blir.

Barnmorskan i Nedervetil Lissen Aurén säger att hon under sin tid som barnmorska inte blivit påkallad mer än en gång under julhelgen. Det var kl. 17 julafton 1961.

- Men jag är beredd att rycka ut när som helst även om jag blir tillkallad på juldagsmorgonen..

- Nej, jag har aldrig blivit uppringd i tjänsteärenden på juldagen och inte lär det bli i år heller, påstår seminör Holger Ahlskog. Juldagen och nyårsdagen är de dagar då även vi seminarer har ledigt. Däremot har det nog hänt att jag blivit kallad vissa andra dagar som enligt avtal är fridagar.

(Öb 22.12 -65)

Eget hem blev julglädje för Nedervetilfamiljer

Att få flytta in i eget hem till julen hör säkert till det underbaraste en familj kan få uppleva. I all synnerhet om det gamla hemmet inte fyllt nutidens fordringar med moderna bekvämligheter eller om man bott som hyresgäst. Det är många som fått uppleva den glädjen. Vi beslöt att göra en rundtur och hälsa på hos några av de lyckligt lottade familjerna, som fått fira sin första jul i eget hem.

Först styrdes kosan till Ahlskog, där vi knackade på hos Gertrud och Bertel Ahlskog. Värmen strömmade mot i dörren och en känsla av hemfrid kunde förnimmas. Fru Gertrud var sysselsatt med bakning och en läcker rulltårta var resultatet. Sonen Torbjörn satt i matsalen och såg på ett barnprogram i TV. Husfar Bertel väntades hem vilket ögonblick som helst.

Det har varit underbart att få fira julen i eget hem, var husfruns korta kommentar på frågan, hur det känns att fira jul under eget tak. Visserligen har jag varit förkyld och tänkte ta det lite enklare, berättar fru Gertrud, men sonen Torbjörn var av annan åsikt, och har bar med sina 7-års krafter ned de nya mattorna, så att det skulle bli festligt, som han sade. Och jag är glad däråt, ty de har bidragit till att göra det så hemvarmt nu under helgerna.

Så kommer husfar Bertel från jobbet. Att han är glad åt det nya hemmet behöver inte frågas. Han myser av belåtenhet, när vi gör rundvandring i huset under hans ciceronskap i den stora propra villan, som är tip-top färdig. En halv trappa ned har vi garaget, och en halv trappa till är vi i källarvåningen. Ja, jag har bjudit bastufrämmande i kväll, säger husfar och så sätts eld i bastuugnen. Det är nog bra att ha bastu under samma tak. Vi hade nog tillgång till en fin bastu tidigare, men den låg 100 m från bostaden, så man kunde inte riktigt njuta av bastun på samma sätt. Nu är det dessutom så bekvämt med eldningen.

Under tiden har fru Gertrud dukat kaffebordet i salen, där vi tillsammans med familjen får sitta en stund och njuta av bordets håvor och hemtrevnaden i huset.

Vi styr vår färd till Nils Taivassalo på Kristoffers, där man också hann flytta in till jul. Här möttes vi av fru Maja, som också hon strålade av lycka att få bo under eget tak. Här är allting färdigt utom bastun.

Här är lika hemvarmt och trivsamt. Vi gör också husesyn tillsammans med husfar Nisse. Här är som alla nybyggen allting toppmodernt. Sönerna Kaj och Kari är borta för tillfället. Kari som är backhoppningsintresserad är till hoppbacken och tränar. Att han lyckas i tävlingar syns av de många pokalerna han har i sitt rum på hyllan i bokskåpet. Kaj åter är intresserad av läsning och böckerna i hans rum vittnar därom. Fru Maja är angelägen om att få bjuda kaffe också hon men magen säger stopp.

Ja, vi trivs nog så bra här i vårt nya hem, så det kan inte beskrivas. Vi hade inte tidigare tillgång till alla moderna bekvämligheter, och dessutom bodde vi i övre våningen, som inte gjorde det bättre. Därför är trivseln nu i ett eget hem desto större.

Vi önskar dem lycka i hemmet och styr våra steg framåt i den bistra kvällen.

(Öb 05.01 -66)

Skidor, GIF-tävling

A-juniorer

1) Lars Lillkåla

Pojkar u 16 år

1) Per Lillkåla

(Öb 11.01 -66)

Skidor IKK-tävling

A-juniorer

1) Lars Lillkåla

Pojkar u 16 år

3) Per Lillkåla 10) Håkan Lerbacka

(Öb 18.01 -66)

Skidor, FSSM

Pojkar u 16 år

2) Per Lillkåla

(Öb 30.10 -66)

Detta är Evald Nyman

Fyrtio år aktiv på toppen vid 55

Det var i dessa dagar för jämt fyrtio år sedan som Evald Nyman för första gången spände skidorna på fötterna, placerade geväret på ryggen och ställde upp i en skidskyttetävling. Detta är för sig inte så märkligt - Betydligt märkligare är att Evald Nyman ännu i dag är aktiv, för en vecka sedan plockade han hem ett FSS-mästerskap och i fjol som 55-åring tog han sitt första finländska mästerskap. Det var i reservunderofficierarnas orienterings- och skjuttävlingar i Karkkila (Högfors)

Evald Nyman är den drivande kraften bakom GIF:s skidskytteverksamhet och något brist på intresse är det minsann inte. Varje söndag ut på länk tillsammans med pojkarna i skidskyttesektionen. Och så småningom har hans arbete burit frukt.

- I fjol tog vi t.o.m. ett finländskt juniormästerskap i skidskytte, säger han. Och i år har vi hunnit med ett par förbundsmästerskap.

Inte nog med att Evald Nyman fått upp skidskyttet inom GIF, hans iver och gnista har också smittat av till grannföreningarna som nu tillsammans med GIF suveränt dominerar skidskyttet inom svenska Finland.

Femtiosex år är han, och i det här fallet kunde man väl verkligen tala om en "krutgubbe", även om han är hur ungdomlig som helst. Men det måste naturligtvis dofta en hel del krut runt en person som nästan hela sitt liv vurmat för skyttesporten.

- Jag kommer bra ihåg den första tävlingen i Nedervetil för 40 år sedan, berättar han. Det var en skyddskårstävling och på den tiden kallades det fältskjutning på skidor. Geväret var tungt och ibland släpade den i marken, men runt banan kom jag.

- Och placeringen?

- För det mesta var jag nog i den sämre ändan på resultatlistan, men det spelar ju inte så stor roll. Huvudsaken var att man fick vara med. Fritioj Slotte var chef för skyddskåren i Nedervetil den tiden och det var nog han som entusiasmerade oss.

- Efter värnplikstiden i början på 30-talet blev det lite bättre fart på skidskyttet, fortsätter han. I fem DM-tävlingar hann jag vara med om och i alla var jag nog bland de tio bästa - deltagarantalet var på den tiden omkring 150. 1937 gifte jag mig och flyttade till Gamlakarleby och hann därefter vinna kretsmästerskapet ett par gånger. Största framgången före kriget var väl min delade andra plats i DM år 1939.

Så kom alltså krigstiden. Evald Nyman var som många andra ute vid fronten och hade oturen att få benet av. Därmed var det klippt för all idrottsverksamhet - Ända till början av 50-talet. Då satte jag i gång på nytt på order av en läkare. Evald hade hunnit skaffa sig en icke föraktlig "kalaskula" och den ville han ha bort. Nu är han i hur bra trim som helst.

Och det märkliga är att de flesta prisen i prisskåpet har han samlat "på äldre dar". Värdefullast anser han själv, är vandringspokalen från reservunderofficerarnas FM i fjol i Karkkila.

Naturligtvis kommer han att försvara pokalen.

Men hårt blir det, menar han.

En annan tävling som han siktar in sig på är FM i skidskytte för reservunderofficerare i Säskylä den 20 februari och därefter blir skidorientering och pistolskytte i Suonenjoki den 13 mars.

- Och så småningom får jag väl tänka på att sluta med den aktiva idrotten, säger han.

Fru Laila som fått tillbringa nästan alla söndagar ensam konstaterar att det där med att lägga upp inte är någon nyhet.

- Efter varje tävling har han sagt precis samma sak, och det räknar jag med att han säger ett per år till.

GUS

(Öb 06.02 -66)

Murick visste mest i Nedervetiltävling

En frågetävling mellan de olika byarna hade Nedervetil ungdomsförening anordnat senaste tisdag i Gillestugan. Trots den bistra kölden var en stor publik, som med intresse följde den spännande tävlingen, samlad.

Tävlingsledare var Selim Silvander och instruktör Sven Erik Glader.

Viitavesilaget bestående av Else-Britt Kainberg, Holger Ahlskog och Lars Ljungberg startade bra och klarade fyra av fempoängsfrågorna i följd i början, medan de andra lagen satsade på högre poäng, vilka de inte klarade.

Muricklaget med Kaija Wiik, Viking Hedman och Boris Lindgren spurtade bra och hemförde en överlägsen seger och fick hela 40 poäng. Viitavesilaget blev tvåa med 34 poäng och Tastlaget bestående av Johan Kankkonen, Bertel Björkqvist och Johannes Hansén blev trea med 23 poäng. Slottelaget med Peter Sandbacka, Henning Ahlskog och Fingal Sjelvgren blev fyra med 21 poäng.

(Öb 10.02 -66)

Luftgevärsskytte

1) Jorma Autio

(Öb 12.02 -66)

Eldsvåda ödelade butik i Nedervetil

Natten till lördagen utbröt eld i Edit Nymans hus i Pelo, Nedervetil. I huset som är beläget närmast Pelo-bron är Lindroos filial inrymd. Ingen bor i huset varför elden fick pyra till dess grannarna märkte att något var på tok.

När Eliel Nyman kom till platsen hade elden hunnit göra ett hål i väggen. Nyman fyllde hålet med snö och det såg ut som om elden hade dämpats i sin framfart.

Man larmade brandbilen som snabbt infann sig. Men svårigheter var det som vanligt med vattenanskaffningen denna tid på året. Brunnen som var närmast huset var så djup att motorsprutan inte förmådde ta upp vatten därifrån. Då fick man lov att försöka ta vatten från ån. Men att göra hål genom den 75 cm tjocka isen tog sin tid. Elden hann flamma upp på nytt.

Eftersom de kringliggande husen var i fara larmades brandkåren från Gamlakarleby. Med två motorsprutor lyckades man vid sextiden på morgonen bli herre över elden. Då hade varulagret som förvarades i huset förstörts fullständigt liksom i övrigt hela huset.

Det antas att elden uppstått från elektriska ledningar. Huset och varulagret var försäkrat.
(Öb 20.02 -66)

Backhoppning

Pojkar u 16 år

1) Kari Taivassalo 3) Peter Nyman

(Öb 19.02 -66)

Skolskidning

Gossar I - II

1) Tom Hansell 3) Dan Aurén 7) Glen Ahlskog 10) Kent Forsell

Flickor III - IV

4) Harriet Högnäs 5) Ulrika Hongell 6) Gun Ahlskog 10) Solveig Slotte

Gossar III - IV

6) Karl-Erik Nyberg 8) Reijo Raikula 9) Keijo Långsved

Gossar V - VI

3) Ralf Ahlskog 5) Stig-Ole Nyman

Flickor V - VI

1) Runa Slotte

Gossar, Medborgarskolan

1) Gustav Raak 3) Clas-Göran Brännkärr 4) Conny Bäckström

(Öb 04.03 -66)

Luftgevärsskytte

2) Jorma Autio

(Öb 08.03 -66)

Skolnejdtävling

Klasserna III - IV

5) Karl-Erik Nyberg

Klasserna V- VI

6) Stig-Ole Nyman

Klasserna VII - VIII

2) Gustav Raak

Lagtävling

6) Åbacka

(Öb 10.03 -66)

Evald Nyman tog silver i mästerskap

Vid reservunder officerarnas vintermästerskap i Suonenjoki tog Evald Nyman, GIF, silvermedalj i sin klass för 50-åringar. Klassen vanns av fältväbel Pentti Hildén från Etelä-Häme med 1.39.27, medan sergeant Nyman kom på andra plats med 1.42.44.

Vid tävlingarna som omfattade skidning, kartläsning och pistolskytte utdelades också tolv mästartmärken, av vilka ett tillföll sergeant Nyman.

(Öb 16.03 -66)

Skidlöpning, TUS-tävling

Pojkar u 16 år

3) Per Lillkåla 12) Gustav Raak
(Öb 26.03 -66)